

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyně: **J. A. P.**, nar. ..., státní příslušnost Ruská federace, ev.č. ..., hlášena k pobytu v Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí, zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666, 500 02 Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2015, č. j. OAM-393/ZA-ZA04-ZA04-2015, ve věci mezinárodní ochrany, **t a k t o :**

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2015, č. j. OAM-393/ZA-ZA04-ZA04-2015 se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 8.228,- Kč do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Ing. Jiřího Špeldy.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně včas podanou žalobou napadla v celém rozsahu shora označené rozhodnutí žalovaného, kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“) a domáhá se jeho zrušení.

V žalobě namítala, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byla zkrácena na svých právech. Uvedla, že správní orgán při posuzování otázky, zda jí hrozí nebezpečí v souvislosti s vyvíjením politické aktivity v Ruské federaci uvedené zavrhl s odůvodněním, že nikdy proti ní nebyl skutečně proveden jakýkoli

zásah, ani jí nebylo nijak ublíženo. Správní orgán nepovažoval za důležitou skutečnost odcizení jejího tabletu, ve kterém přechovávala zprávy pro svou politickou stranu. Za nevěrohodné považoval i to, že žalobkyně nemohla vycestovat ze země, jelikož informace o této skutečnosti poskytl pouze člověk rodině blízký. Žalobkyně je přesvědčena, že napadeným rozhodnutím byla poškozena její práva. Objasnila důvody pro podání výpovědi ze zaměstnání, které spojuje se svou politickou činností. Psala zprávy pro politickou stranu, ve které působila, v nichž poukazovala na prapodivné machinace s penězi v jejich městě a na zkorumpovanost tamních úřadů. Uvedené chování se nelíbilo zejména pohlavárům v místě jejího působení, byla proto nucena podat výpověď ze zaměstnání. Následnou krádež tabletu považuje za zstrašující čin, kdy si uvědomila, že v případě setrvávání v Rusku jí hrozí skutečné nebezpečí. Žalovaný však tyto dle jeho hodnocení nevýznamné události (kdy přímo napadena nebyla), považuje za nedostatečné z hlediska azylově relevantních důvodů. Na základě výše uvedených skutečností žalobkyně shledává napadené rozhodnutí za nezákonné a dostatečně nepodložené. Dle jejího názoru správní orgán bagatelizoval její strach z návratu do Ruska. Situace však byla natolik vážná, že ze země nemohla normálně vycestovat. Tento krok ze strany ruské státní moci považuje za jasnou výhrůžku. S pomocí blízkých se jí podařilo zemi opustit. Správní orgán však nepovažuje tento zákaz, o kterém se žalobkyně dozvěděla ze spolehlivého zdroje, za platný. Pochybení žalovaného spatřuje ve zhodnocení jí hrozícího nebezpečí pro případ návratu. Žalobkyně se domnívá, že v případě návratu by jí hrozilo trestní stíhání, nemá ale žádné důkazy, kterými by své obavy podložila, pouze si je vědoma několika případů, kdy bylo trestní stíhání vedeno proti politicky aktivním a nežádoucím lidem. V důvodech skutkových odkázala na své výpovědi v rámci správního řízení a spisový materiál vztahující se k její žádosti. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc se vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Po podání žaloby žalobkyně prostřednictvím svého předchozího zástupce (manžela, obecného zmocněnce) předložila obsáhlé podání s přílohou v ruském jazyce. Posléze doložila vlastní překlad v jazyce českém, přičemž text byl převážně nesouvislý (neúplné a nepřesné citace zákonné úpravy, směrnice EU, vyjádření žalobkyně a pod) a nebylo zřejmé, k jakým konkrétním skutečnostem z azylového příběhu žalobkyně se vztahuje. Lze uzavřít, že uvedené podání vyjadřuje nesouhlas žalobkyně s negativním posouzením její žádosti o mezinárodní ochranu ze strany správního orgánu.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, neboť dle jeho názoru neprokazuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobkyně, použité informace o zemi původu a napadené rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Má za to, že se dostatečně vypořádal s namítaným pronásledováním z důvodu politické aktivity žalobkyně v Ruské federaci, zde odkázal na str. 7-9 rozhodnutí. Dle jeho názoru žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti svědčící o jejím pronásledování dle § 12 písm. a), ani dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Zrekapituloval výpovědi žalobkyně v průběhu správního řízení se závěrem, že v případě žalobkyně se nejedná o veřejně aktivní osobu projevující své politické názory na veřejnosti, její činnost zahrnovala zasílání interních zpráv straně, ve které působila, jiným způsobem tyto zprávy nepublikovala. Žalobkyně neučinila žádné aktivní kroky k ochraně svých práv v zemi svého původu, naopak tvrdila, že se policie

podřizuje moci vlády, a proto nemá smysl ji žádat o pomoc. K námitce žalobkyně ohledně pochybení správního orgánu při zhodnocení nebezpečí hrozícího v případě jejího návratu do Ruska, tedy k obavě z trestního stíhání, správní orgán uvedl, že tato obava není podložena konkrétními skutečnostmi, které by svědčily o její realitě. Žalobkyně sama uvedla, že proti ní nebylo nikdy vedeno trestní stíhání, během správního řízení neprokázala, že by v Rusku při svém působení v politické straně byla její lidská práva porušována, neuvedla žádné skutečnosti týkající se její osoby, které by vedly k obavě z možného trestního stíhání. Uvedl, že předmětem dokazování v řízení o udělení mezinárodní ochrany není obecná situace v zemi původu žadatele, nýbrž konkrétní situace žadatele popisovaná v jeho tvrzeních. Přenášení břemene tvrzení na žalovaného je tak nepřípustné, což vyplývá z rozsudku NSS ze dne 18. 12. 2003, č.j. 5 Azs 22/2003-41. Konstatoval, že žalobkyně sice doplnila svou žádost a pohovor o další materiály, avšak na dotaz správního orgánu, zda v doložených 82 stranách doplnění je nějaká zmínka o její osobě, odpověděla negativně (viz rozhodnutí str. 4-5). Žalovaný má za to, že zjistil skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Upozornil na skutečnost, že žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu až po měsíci a půl pobytu na území ČR, nikoliv bezprostředně, což nesvědčí o tvrzených obavách z návratu do země původu. Zde odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále také jen „NSS“) č.j. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a č.j. 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006, z nichž vyplývá, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového.“* Poukázal i na samotné sdělení žalobkyně, že do ČR jezdila opakovaně od roku 2014, protože se jí zde líbilo. Dále uvedl, že žalobkyně má na území ČR firmu s názvem Val&K, která vznikla dle údajů z obchodního rejstříku v roce 2010 a nyní je její majitelkou a jediným jednatelem. V této souvislosti odkázal na výpovědi žalobkyně, že by chtěla pracovat ve své firmě a obchodovat s plynovými kotly, které jsou v Rusku žádané nebo s programovým vybavením (její bratr je programátor a vlastní práva na programové řešení). Uvedené, včetně sdělení žalobkyně, že je těhotná, dle žalovaného svědčí o účelovosti podané žádosti. K doplněnému podání žalobkyně v ruském jazyce uvedl, že trpí formálními vadami, z jeho obsahu není zřejmé, co je jeho podstatou a čeho se žalobkyně domáhá, posléze doloženému vlastnímu překladu není možné porozumět ve všech souvislostech. Správní orgán uvedené podání vzal na vědomí bez vyjádření. Závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Projednal žalobu při jednání za přítomnosti tlumočnice jazyka ruského.

V přezkumném řízení soud vycházel z obsahu správního spisu, z něhož ověřil, že žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 21. 4. 2015. Uvedla, že má ruskou národnost i státní příslušnost, není a nebylo proti ní vedeno trestní stíhání. Od července 2014 je členkou strany „Svoboda i narodovlastie“ (Svoboda a vláda lidu), dne 31. 3. 2015 se stala zástupcem vedoucího uvedené strany. Ve vlasti žila ve městě Belgorod. Podrobně popsala svou politickou činnost v rámci uvedené strany, která spočívala v sepisování zpráv o dění v jejím zaměstnání

a ve městě Belgorod, vyjadřovala své názory k anexi Krymu a válce v Donbasu, na válku na Ukrajině. Tyto zprávy pak následně zasílala do vedení strany. Pracovala jako vedoucí účetní katastrálního úřadu, měla na starosti všechny finanční operace. V uvedených zprávách upozorňovala na nezákonné financování, nesouhlasila s praktikami spojenými s financováním událostí na Ukrajině (jak a na co se v jejím zaměstnání vybírají peníze a kam se poukazují). Za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu označila politické pronásledování. Uvedla, že kvůli uvedené činnosti pro stranu jí v zaměstnání doporučili, aby podala výpověď. V březnu 2015 jí byl ukraden tablet se všemi informacemi o činnosti strany a odesílanými zprávami. Dozvěděla se o jí uděleném zákazu vycestovat ze země a pochopila, že ji hrozí nebezpečí. Vycestovala proto jiným způsobem s pomocí dalších lidí (známý zařídil její odlet z Moskvy přes oddělení oficiálních delegací, kde se nekontrolují doklady, nedávají se razítka do pasu a přímo se nastupuje do letadla). V průběhu pohovoru dne 21. 4. 2015 a doplňujícího pohovoru dne 4. 6. 2015 žalobkyně podrobně popsala svou práci v zaměstnání včetně ukončení, svou práci pro stranu a vycestování z vlasti (viz popis na straně 1 až 5 napadeného rozhodnutí). Ke svým tvrzením doložila kopii členského průkazu strany „Svoboda i narodovlastie“, jmenování do funkce zástupce vedoucího strany Belgorodské oblasti, vyjádření zaslané zaměstnavateli kvůli fondu „Krym – návrat domů“, doklady o zasílání finančních prostředků do tohoto fondu, svou pracovní knížku, rodný list a dále 82 stran textu v ruském a anglickém jazyce, písemné vyjádření své matky (viz popis a stručný obsah na straně 4-5 napadeného rozhodnutí).

Ze správního spisu (založeného oddacího listu) dále vyplynulo, že dne 31. 7. 2015 se žalobkyně v ČR provdala za V. N. U., nar. ..., který převzal příjmení P.

Správní orgán při svém rozhodování vycházel zejména z výše uvedené žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany a pohovorů, které posuzoval na pozadí informací shromážděných v průběhu správního řízení ohledně politické, a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci. Konkrétně vycházel z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR č.j. 98845/2015-LPTP ze dne 21. 5. 2015, z Výroční zprávy organizace Human Rights Watch, Rusko 2015, informace organizace Freedom House, Svoboda ve světě - Rusko 2015 a Výroční zprávy Amnesty International 2014/2015-Ruská federace, zohlednil i obsah žádosti žalobkyně o udělení schengenského víza, podaného dne 17. 3. 2015 na Velvyslanectví ČR v Moskvě.

Žalobkyně využila možnosti se s uvedenými podklady pro rozhodnutí seznámit. Doplnila, že jí matka v Rusku sehnala advokáta, neboť proti ní bylo v Rusku zahájeno trestní stíhání. Dále uvedla, že ohledně organizace Freedom House byl vydán prezidentský příkaz, podle něhož se informace této organizace nesmí rozšiřovat a publikovat. Za porušení uvedeného příkazu hrozí odnětí svobody až na šest let. Jednu informaci ze zprávy uvedené organizace (publikované ještě před uvedeným zákazem) poskytla své straně.

Po seznámení žalobkyně doplnila další materiály, popsané na straně 6 rozhodnutí (mj. sdělení, že organizace Freedom House je na seznamu nežádoucích organizací dle Putinova zákona „O nežádoucích organizacích“ ze dne 23.5.2015; za

to, že používala a uchovávala u sebe informace uvedené organizace, obává se trestní odpovědnosti za závažný trestný čin s odnětím svobody až na šest let).

Při jednání soudu zástupce žalobkyně odkázal na podanou žalobu s tím, že žalobkyně pokládá napadené rozhodnutí za nesprávné, neodpovídající dané skutečnosti, které obsahuje i řadu zjevných nesprávností. Zde poukázal na to, že žalobkyně přijela do ČR dne 5. 4. 2015, druhý den se dostavila do Zastávky u Brna, kde chtěla požádat o mezinárodní ochranu, ale bylo jí sděleno, že když má vízum do 19. 4., ať se dostaví až 20. 4. 2015, což také učinila. Žalovaný na straně 9 (dole) napadeného rozhodnutí však uvedl, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu až po 1,5 měsíci po svém příjezdu do ČR. To však neodpovídá skutečnosti. Zástupce žalobkyně upozornil, že v záhlaví napadeného rozhodnutí je uvedeno datum podání žádosti 27. 5. 2015, na téže straně v odůvodnění je pak uvedeno datum 21. 4. 2015 (správné). Správné rozhodnutí je tedy i vnitřně rozporné a neodpovídající skutečnosti, když správný orgán přijal závěr, že žádost byla podána až po 1,5 měsíci a odkázal na rozsudek NSS č.j. 2Azs 423/2004, který je nepřiléhavý a pro danou situaci nepoužitelný, protože v něm žalobce podal žádost až po čtyřech letech. Za nesprávný považuje žalovaný učiněný závěr, že žalobkyně nebyla v zemi původu pronásledována. Žalobkyně přitom doložila, že zastávala funkci zástupce předsedy opoziční strany Svoboda a vláda lidu, že je spoluautorkou statí, které zveřejnil B. N., který byl v Rusku za záhadných okolností zabit. Žalobkyni byla provedena nezákonná domovní prohlídka, při které jí byl odcizen tablet s důležitými informacemi a od známého poslance má informaci, že je sledována, odposlouchávána ruskými bezpečnostními složkami a je proti ní vedeno trestní stíhání. Na podporu svých tvrzení předložila řadu důkazů, např. služební posudek ze dne 24. 12. 2015 (s překladem do českého jazyka), ze kterého vyplývá, jakou činnost pro uvedenou stranu vykonávala a že se rozhodně nejednalo o postavení bezvýznamné. Je v něm uvedeno, že o žalobkyni se začaly zajímat a pronásledovat ji policejní složky Ruské federace a že nakonec byla pro zachování svého vlastního bezpečí nucena zemi opustit. K tomu, jaké postavení má politická strana Svoboda a vláda lidu a její představitelé, zda jsou pronásledováni, zda dochází k pronásledování osob, které se negativně vyjadřují k anexi Krymu a k válce v oblasti Donbasu (což je i případ žalobkyně) a jaký trest jim hrozí, zda je možné, aby z důvodu vyjadřování svých názorů a členství ve straně mohlo docházet k odposlouchávání a k ilegálním domovním prohlídkám, zástupce žalobkyně požádal o vyjádření organizaci Amnesty International (dále také jen „AI“) a Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) v Ruské federaci. Jejich odpovědi k důkazu doložil do soudního spisu. Ze všech uvedených důvodů žalobkyně setrvává na své žalobě v celém rozsahu.

Pověřená zástupkyně žalovaného v celém rozsahu odkázala na žalobou napadené rozhodnutí a písemné vyjádření žalovaného k žalobě. K tvrzenému pronásledování žalobkyně zopakovala, že nebyla veřejně aktivní osobou, její činnost spočívala pouze v zasílání interních zpráv straně, v níž působila. Bez potíží vycestovala ze země původu. Žádné aktivní kroky k ochraně svých práv v zemi původu neučinila. Setrvala na zamítnutí žaloby.

Při jednání soud provedl důkaz žalobkyní předloženými listinami.

Na čl. 150 je „Služební posudek“ na žalobkyni, jako zástupkyni předsedy strany Svoboda a vláda lidu ze dne 24.12.2015, vyhotovený a podepsaný předsedou uvedené strany V.I. Čerepkovem. V něm popisuje, jakou činnost žalobkyně pro uvedenou stranu vykonávala. Potvrzuje, že aktivně plnila své úkoly v rámci boje s nezákonným financováním anexe Krymu a vojenských operací v Donbasu a v rámci boje s korupcí v Belgorodské oblasti, výkazy o své činnosti předávala vedení strany. Shromážděné informace použily ve svých zprávách i organizace jako Amnesty International, Freedom House. Použil je i ruský politik B. N., který úzce spolupracoval se stranou Svoboda a vláda lidu. V posudku je dále uvedeno, že z politických důvodů musela žalobkyně skončit v zaměstnání, bylo proti ní zahájeno trestní stíhání. Materiály a údaje, které žalobkyně shromáždila, strana použila jako objektivní zpravodajství, zprávy byly prostřednictvím organizací se stranou spolupracujících uveřejněny, a proto se o žalobkyni začaly zajímat a pronásledovat ji policejní složky Ruské federace. Nakonec byla nucena zemi opustit.

Na čl. 172 je dopis Federální migrační služby Ruské federace ze dne 1.4.2016 (a jeho překlad do českého jazyka) adresovaný poslanci Státní dumy Federálního shromáždění Ruské federace panu D.G. H(G)udkovi – poskytnutí informace o J. P., rozhodnutí o zákazu výjezdu z území Ruské federace občance RF J. P., o způsobu výjezdu a vjezdu z Ruské federace (podle pasu).

Na čl. 179 a 180 (úředně ověřené překlady do českého jazyka soudem ustanovenou tlumočnicí - na čl. 187-190) jsou odpovědi zástupců organizací Amnesty International a UNHCR v Ruské federaci na zástupcem žalobkyně položené otázky (viz výše).

AI uvedla, že informace o tom, že v RF jsou pronásledovány všechny osoby, které v nějaké formě vyjádřily svůj názor na nezákonnou anexi Krymu a podnikání vojenských akcí ozbrojených sil RF na Donbasu, byly shromážděny a zveřejněny ve výroční zprávě AI. Známary ruský politik B. N. byl za podobné názory a shromažďování důkazů zavražděn zabiják Kadyrova. Rovněž UNHCR potvrzuje, že má k dispozici materiály a fakta včetně takových, které jsou veřejně dostupné, o pronásledování osob vyjadřujících své názory na nezákonné zabrání Krymu a vojenskou agresi ruských vojáků v Donbasu. Obě organizace potvrzují, že pronásledování se projevuje pohnáním k trestní odpovědnosti podle § 275 trestního zákoníku RF (Vlastizrada), v případech vyzrazení důkazů představujících státní tajemství, kam spadá např. uvedení informací o umístění a přemístění ozbrojených sil RF nebo odhalení zdrojů financování vojenských akcí či anexe Krymu, trest se pohybuje od 12 do 25 let vězení; nebo podle § 280.1 trestního zákoníku RF (Veřejné výzvy k realizaci úkonů vedoucích k narušení územní celistvosti Ruské federace) s trestem odnětí svobody do 6 let.

Politická strana Svoboda a vláda lidu, v jejímž čele stojí V.I. Čerepkov, je opoziční stranou v RF, má asi 230 tisíc členů. Podle AI vláda RF nezákonně zrušila státní registraci uvedené strany a stále vyvíjí tlak na její vedoucí představitele. AI se stranou úzce spolupracuje a dostává od ní mnoho materiálů, které používá ve svých zprávách. AI uvedla, že členové strany Svoboda a vláda lidu jsou pronásledováni, nyní se jedná o 8 osob, jejichž jména z důvodu ochrany údajů nemůže zveřejnit.

Rovněž UNHCR v RF potvrdilo, že má k dispozici důkazy o pronásledování členů a aktivistů této politické strany vládou RF.

AI dále potvrdila, že má k dispozici informace, že zvláštní služby (FSB – Federální služba bezpečnosti) plně kontrolují osoby, které vyjádřily své názory na anexi Krymu a válku v Donbasu, neoprávněně odposlouchávají telefonické hovory, dané osoby sledují, neoprávněně vnikají do pracovišť a obydlí podezřelých osob, provádějí zjišťování z elektronických adres a hackerské útoky na elektronické adresy osob, které se staly předmětem pronásledování. Uvedené potvrzuje i UNHCR.

Na dotaz, jakými dokumenty se UNHCR řídí při hodnocení pronásledování uprchlíka za jeho politické přesvědčení a zda je nutné prokázat pronásledování úřady země svého trvalého bydliště, UNHCR uvedlo, že podle „Příručky UNHCR k postupům a kritériím stanovení statutu uprchlíka“ nebezpečí stát se obětí pronásledování za politické názory nebo přesvědčení předpokládá, že názory žadatele jsou pro vládu nepřijatelné. Žadatelé se mohou obávat pronásledování na základě jim připisovaných politických názorů, tj. názorů, které nemusí být nutně reálné, ale které jsou žadateli připisovány zdrojem pronásledování – ve většině případů státní mocí.

Soud dále k důkazu konstatoval žalobkyní doručená dvě svědecká prohlášení (čl. 194-196, úředně ověřené překlady do českého jazyka soudem ustanovenou tlumočnicí - na čl. 201-203 a 205-206), která dle jejího sdělení dokládají, že je v zemi původu pronásledována.

Jedná se o prohlášení S. B., nar. ..., ze dne 8. 10. 2016, sepsané před notářkou v Praze, který potvrzuje pronásledování žalobkyně a jejího manžela ruskou státní bezpečnostní službou (FSB). Svědek popisuje, jak ho příslušníci FSB požádali, aby se zkontaktoval s uprchlým manželem žalobkyně (rovněž žadatelem o mezinárodní ochranu v ČR), navštívil ho v ČR a zjistil jejich aktuální pobyt. Popsal, jak mu FSB zajistila letenky do ČR, jak přes známého v Bělorusku manžela žalobkyně varoval a poté FSB telefonicky sdělil, že manžel žalobkyně je uvedl v omyl, že ve skutečnosti žije v Německu, kam svědka pozval a ten u něho byl (podle geolokace svědkova telefonu si FSB uvedenou informaci ověřila, neboť svědek v Německu skutečně byl).

Další prohlášení učinila dne 12. 10. 2016 matka žalobkyně V. A. P., v němž popisuje, jak ji navštívili příslušníci FSB v souvislosti s její dcerou – žalobkyní a vyvíjeli na ni nátlak. Sdělili jí, že dcera si může zmírnit trest, pokud sama přijede do Ruské federace a přizná se k vině. Věděli také o tom, že žalobkyně je v ČR, vdala se a narodila se jí dcera Vladislava.

Žalobkyně v rámci svého vyjádření uvedla, že ve vlasti měla majetek i dobrou práci a nepřijela by do ČR, pokud by ji nepronásledovali. Za politické názory, které vyjádřila k situaci na Krymu a na válku v Donbasu, které se zúčastnili ruští vojáci, se v Ruské federaci zavírá. Doma neustále chodí za její matkou a vyptávají se jí na žalobkyni. Namítla, že žalovaný při posuzování její azylové žádosti nevzal do úvahy, že na území ČR pobývá i její manžel, který rovněž žádá o udělení mezinárodní ochrany, o níž nebylo dosud (od roku 2014) rozhodnuto. Rovněž ohledně její dcery,

která se narodila na území ČR dne 4. 10. 2015 a ohledně níž rovněž požádala o udělení o udělení mezinárodní ochrany, nebylo dosud rozhodnuto.

Zástupce žalobkyně v závěrečném návrhu shrnul, že v průběhu správního řízení i řízení před soudem žalobkyně předložila důkazy směřující k doložení jejích tvrzení o pronásledování a obav z pronásledování v zemi původu, poukázal zejména na vyjádření UNHCR, Amnesty International a prohlášení svědků. Napadené rozhodnutí používá nepřiléhavé a neadekvátní judikáty NSS, obsahuje zjevné nesprávnosti, žalovaný se nevypořádal s tvrzeními a doloženými důkazy žalobkyně a řádně nezjistil skutečný stav věci. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a zavázal žalovaného k náhradě nákladů řízení žalobkyni spočívajících ve dvou úkonech právní služby, dvou režijních paušálech a DPH, celkem 8.228,- Kč.

Pověřená zástupkyně žalovaného setrvala na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Náklady řízení nežádala.

Krajský soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích

mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Žalobkyně v žalobě a po celou dobu řízení před soudem namítala důvodnou obavu z pronásledování v zemi svého původu pro svou politickou aktivitu a politické názory, které vyjadřovala ve svých zprávách odesílaných vedení strany Svoboda a vláda lidu, jíž byla členem a později v pozici zástupce vedoucího a vytýkala žalovanému nedostatečné zjištění skutkové stavu věci, nedostatečné posouzení a zhodnocení jí předložených důkazů k tvrzené obavě pro případ návratu do vlasti.

Krajský soud po provedeném přezkumném řízení, v jehož rámci doplnil dokazování, dospěl k závěru, že žalovaný nezjistil řádně a bez důvodných pochybností skutkový stav věci (§ 3 správního řádu).

Nelze přisvědčit učiněnému závěru žalovaného, že v případě žalobkyně se nejedná o veřejně aktivní osobu, která neprojevovala své politické názory na veřejnosti, s odůvodněním, že její činnost zahrnovala pouze zasílání interních zpráv straně, ve které působila, přičemž jiným způsobem tyto zprávy nepublikovala. Uvedený závěr žalovaného byl v řízení před soudem vyvrácen provedenými důkazy. Pracovní posudek na žalobkyni ze dne 24. 12. 2015 potvrzuje její výpovědi ve správním řízení ohledně činnosti pro stranu a ohledně obsahu zasílaných zpráv, tj. že aktivně plnila své úkoly v rámci boje s nezákonným financováním anexe Krymu a vojenských operací v Donbasu a v rámci boje s korupcí v Belgorodské oblasti. Materiály a údaje, které žalobkyně shromáždila, byly prostřednictvím organizací se stranou spolupracujících uveřejněny. Odpovědi zástupců Amnesty International a UNHCR v Ruské federaci potvrzují, že Federální služba bezpečnosti Ruské federace kontroluje elektronickou komunikaci opozice, a proto nelze souhlasit s učiněným závěrem žalovaného, že se nikdo nedozvěděl o tom, co žalobkyně ve svých zprávách zasílaných elektronicky uváděla. Žalobkyni byl odcizen její tablet, z něhož uvedené zprávy odesílala. I tato okolnost (vniknutí na pracoviště, do obydlí) jako jedna z praktik v zemi jejího původu, je potvrzena v odpovědích AI a UNHCR. Uvedenými důkazy bylo potvrzeno i to, že členové strany Svoboda a vláda lidu jsou v zemi původu žalobkyně pronásledováni. Pronásledování čelí rovněž osoby, které vyjádřily svůj názor na anexi Krymu a válku v Donbasu.

Pokud žalovaný žalobkyni vytýkal bezproblémové vycestování z vlasti a že neprokázala, že by jí byl udělen zákaz vycestování, má soud za to, že tvrzení o zákazu vycestování a to, že s pomocí vycestovala diplomatickou cestou (bez záznamu v cestovním dokladu), rovněž prokázala důkazy předloženými v řízení před soudem (viz dopis Federální migrační služby Ruské federace ze dne 1. 4. 2016). Svědecká prohlášení S. B. a matky žalobkyně podporují obavu žalobkyně z návratu do vlasti. Obavu žalobkyně z pronásledování a trestního postihu v zemi původu podporují odpovědi zástupců AI a UNHCR.

Krajský soud má za nepochybné, že žalobkyně o mezinárodní ochranu v ČR požádala dne 21. 4. 2015 (viz správní spis – vlastní žádost o mezinárodní ochranu). Tvrzení žalovaného, že tuto žádost podala až po 1,5 měsíčním pobytu v ČR, neodpovídá uvedenému zjištění. Lze tedy souhlasit se zástupcem žalobkyně, že se

jedná o zjevnou nesprávnost a žalovaným citovaná judikatura NSS ohledně okamžiku podání žádosti na případ žalobkyně nedopadá.

Krajský soud tak dospěl k závěru, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, neodpovídá skutkovému stavu věci zjištěnému krajským soudem a v důsledku toho správní orgán nedostatečně posoudil žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany z pohledu § 12 zákona o azylu, tak i nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, proto mu nezbylo než napadené rozhodnutí zrušit pro vady řízení, které vedly k vydání nezákonného rozhodnutí a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaný zohlední důkazy provedené v řízení před soudem, případně doplní správní řízení o aktuální zprávy či další důkazy a na základě doplněného dokazování znovu posoudí žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu z pohledu ustanovení § 12 písm. a) a b) a § 14a zákona o azylu a vydá ve věci nové rozhodnutí, v jehož odůvodnění uvede, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí a jakými úvahami byl veden.

Krajský soud má dále za to, že by bylo přinejmenším vhodné, aby žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, žádost její dcery a jejího manžela byla posuzována v úzké časové návaznosti, neboť spolu v mnohém souvisejí, či jsou na sobě závislé (matka a nezletilé dítě).

Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).

Výrok II. o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má úspěšný účastník právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně požadovala přiznání nákladů řízení za právní zastoupení advokátem, kterého si zvolila na základě plné moci, a to za 2 úkony právní služby po 3.100,-Kč (převzetí a příprava zastoupení, účast na jednání před soudem) podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), g), vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, 2 režijní paušály po 300,-Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a 21% DPH ve výši 1.428,-Kč (doloženo osvědčením o registraci plátce DPH), celkem tedy 8.228,-Kč. Soud proto výrokem II. zavázal žalovaného k úhradě nákladů řízení ve výši 8.228,-Kč k rukám zástupce žalobkyně ve lhůtě 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí).

pokračování

32Az 48/2015

Případne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 20. leden 2017

JUDr. Ivona Šubrtová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Iveta Kyrlová